

AFGØRELSER

RÅDETS AFGØRELSE (EU) 2017/1789

af 25. september 2017

om ophævelse af beslutning 2009/415/EF om et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 126, stk. 12,

under henvisning til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 27. april 2009 fastslog Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen ved beslutning 2009/415/EF ⁽¹⁾, at der forelå et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland, jf. artikel 104, stk. 6, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF). Rådet konstaterede, at det offentlige underskud udgjorde 3,5 % af BNP i 2007 og altså lå over traktatens referenceværdi på 3 % af BNP, og at det forventedes at udgøre 3,6 % af BNP i 2008 (eller 3,4 % af BNP inklusive engangsforanstaltninger). For 2009 forventedes det offentlige underskud at udgøre 4,4 % af BNP (eller 3,7 % inklusive engangsindtægter). Den offentlige bruttogæld udgjorde 94,8 % af BNP i 2007 og 94,6 % af BNP i 2008, hvilket var et godt stykke over traktatens referenceværdi på 60 % af BNP. Ifølge Kommissionens foreløbige prognose fra januar 2009 forventedes gældskvoten at stige yderligere til 96,3 % i 2009 og 98,5 % af BNP i 2010.
- (2) Den 27. april 2009 rettede Rådet i overensstemmelse med artikel 104, stk. 7, i TEF og artikel 3, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1467/97 ⁽²⁾ på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling til Grækenland om at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2010 ved at bringe det offentlige underskud ned under 3 % af BNP på en troværdig og holdbar måde. Med henblik herpå fastsatte Rådet den 27. oktober 2009 som frist for den græske regering til at træffe virkningsfulde foranstaltninger.
- (3) Den 30. november 2009 fastslog Rådet i overensstemmelse med artikel 126, stk. 8, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), at Grækenland ikke havde truffet virkningsfulde foranstaltninger; følgelig pålagde Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen, jf. artikel 126, stk. 9, i TEUF, den 16. februar 2010 Grækenland at træffe foranstaltninger til at nedbringe det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2012. Rådet fastslog ligeledes, at der skulle træffes virkningsfulde foranstaltninger senest den 15. maj 2010.
- (4) På grund af den meget alvorlige forringelse af den økonomiske situation i Grækenland besluttede de medlemsstater, der har euroen som valuta, i 2010 på anmodning fra Grækenland og for at sikre den finansielle stabilitet i euroområdet som helhed at yde stabilitetsstøtte til Grækenland sammen med den multilaterale bistand, der ydes af Den Internationale Valutafond. Siden marts 2012 er bistanden fra de medlemsstater, der har euroen som valuta, blevet ydet i form af et lån fra den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet.
- (5) Den 10. maj 2010 vedtog Rådet i henhold til artikel 126, stk. 9, og artikel 136 i TEUF afgørelse 2010/320/EU ⁽³⁾, som var rettet til Grækenland, med henblik på at styrke og skærpe den finansielle overvågning og med pålæg om at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, der blev skønnet nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud senest i 2014.

⁽¹⁾ Rådets beslutning 2009/415/EF af 27. april 2009 om et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland (EUT L 135 af 30.5.2009, s. 21).

⁽²⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 6).

⁽³⁾ Rådets afgørelse 2010/320/EU af 10. maj 2010 rettet til Grækenland med henblik på at styrke og skærpe den finansielle overvågning og med pålæg om at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, der skønnes nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud (EUT L 145 af 11.6.2010, s. 6).

- (6) Afgørelse 2010/320/EU blev efterfølgende ændret væsentligt flere gange. Den blev omarbejdet den 12. juli 2011 ved Rådets afgørelse 2011/734/EU ⁽¹⁾. Afgørelse 2011/734/EU blev efterfølgende ændret væsentligt flere gange mellem den 8. november 2011 og december 2012 ⁽²⁾.
- (7) Den 8. juli 2015 anmodede Grækenland om finansiel bistand fra den europæiske stabilitetsmekanisme (»ESM«) i form af et treårigt lån, og den 12. juli 2015 blev der indgået en principaftale om at yde et lån på op til 86 000 mio. EUR til Grækenland.
- (8) I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 472/2013 ⁽³⁾, særlig artikel 7, skal en medlemsstat, der anmoder om finansiel bistand fra ESM, udarbejde et makroøkonomisk tilpasningsprogram (»programmet«), som skal godkendes af Rådet. Et sådant program skal sikre, at der vedtages en række reformer, som er nødvendige for at styrke holdbarheden af de offentlige finanser og de lovgivningsmæssige rammer.
- (9) Grækenlands program blev godkendt ved Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/1411 ⁽⁴⁾. Aftalememorandummet om specifikke økonomisk-politiske betingelser, der er indgået mellem Kommissionen på vegne af ESM og de græske myndigheder, blev undertegnet den 19. august 2015.
- (10) Den 19. august 2015 vedtog Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen afgørelse (EU) 2015/1410 ⁽⁵⁾ i henhold til artikel 126, stk. 9, i TEUF med pålæg til Grækenland om at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, der blev skønnet nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud senest i 2017.
- (11) I overensstemmelse med artikel 10, stk. 2, litra a), i forordning (EU) nr. 472/2013 blev Grækenland fritaget fra særskilt indberetning under proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud og foretog indberetning inden for rammerne af programmet.
- (12) I juni 2016 blev den første gennemgang af Grækenlands program afsluttet med et positivt resultat. Den 15. juni 2017 udtrykte Eurogruppen tilfredshed med de tiltag, der var blevet gennemført forud for Grækenlands anden gennemgang, hvilket banede vejen for en afslutning på denne gennemgang. På Eurogruppens møder den 24. maj 2016 og 15. juni 2017 blev der gjort nærmere rede for de foranstaltninger, der om nødvendigt vil blive taget for at sikre holdbarheden af den græske gæld efter en vellykket afslutning af programmet.
- (13) I overensstemmelse med artikel 4 i protokol nr. 12 om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til TEUF, tilvejebringer Kommissionen de data, der skal benyttes med henblik på at gennemføre proceduren. Som led i gennemførelsen af denne protokol skal medlemsstaterne indberette oplysninger om det offentlige underskud og den offentlige gæld samt andre relaterede variabler to gange årligt, nemlig inden den 1. april og inden den 1. oktober, jf. artikel 3 i Rådets forordning (EF) nr. 479/2009 ⁽⁶⁾.
- (14) Ophævelse af afgørelser om, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, sker ved afgørelser vedtaget af Rådet på grundlag af de indberettede oplysninger. Desuden bør en afgørelse om, at der foreligger en situation med et uforholdsmæssigt stort underskud, kun ophæves, hvis Kommissionens prognoser viser, at underskuddet ikke vil overstige traktatens referenceværdi på 3 % af BNP i løbet af prognoseperioden ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Rådets afgørelse 2011/734/EU af 12. juli 2011 rettet til Grækenland med henblik på at styrke og skærpe den finanspolitiske overvågning og med pålæg om at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, der skønnes nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud (EUT L 296 af 15.11.2011, s. 38).

⁽²⁾ Rådets afgørelse 2011/791/EU af 8. november 2011 om ændring af afgørelse 2011/734/EU rettet til Grækenland med henblik på at styrke og skærpe den finanspolitiske overvågning og med pålæg om at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, der skønnes nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud (EUT L 320 af 3.12.2011, s. 28), Rådets afgørelse 2012/211/EU af 13. marts 2012 om ændring af afgørelse 2011/734/EU rettet til Grækenland med henblik på at styrke og skærpe den finanspolitiske overvågning og med pålæg om at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, der skønnes nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud (EUT L 113 af 25.4.2012, s. 8), Rådets afgørelse 2013/6/EU af 4. december 2012 om ændring af afgørelse 2011/734/EU rettet til Grækenland med henblik på at styrke og skærpe den finanspolitiske overvågning og med pålæg om at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, der skønnes nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud (EUT L 4 af 9.1.2013, s. 40).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 472/2013 af 21. maj 2013 om skærpelse af den økonomiske og budgetmæssige overvågning af medlemsstater i euroområdet, der har eller er truet af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet (EUT L 140 af 27.5.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/1411 af 19. august 2015 om godkendelse af Grækenlands makroøkonomiske tilpasningsprogram (EUT L 219 af 20.8.2015, s. 12). Gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/1411 blev på ny bekendtgjort på alle officielle sprog i EUT L 91 af 7.4.2016, s. 27.

⁽⁵⁾ Rådets afgørelse (EU) 2015/1410 af 19. august 2015 om at pålægge Grækenland at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, som skønnes nødvendig for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud (EUT L 219 af 20.8.2015, s. 8). Afgørelse (EU) 2015/1410 blev på ny bekendtgjort på alle officielle sprog i EUT L 91 af 7.4.2016, s. 18.

⁽⁶⁾ Rådets forordning (EF) nr. 479/2009 af 25. maj 2009 om gennemførelse af den protokol om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, der er knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (EUT L 145 af 10.6.2009, s. 1).

⁽⁷⁾ I overensstemmelse med »Specifikationer om gennemførelsen af stabilitets- og vækstpagten og retningslinjer for stabilitets- og konvergensprogrammernes indhold og form« som vedtaget af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg den 15. maj 2017. Se også: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9344-2017-INIT/en/pdf>

- (15) På basis af de oplysninger, som Kommissionen (Eurostat) har fremlagt i overensstemmelse med artikel 14 i forordning (EF) nr. 479/2009 efter indberetningen fra Grækenland i april 2017, og på grundlag af den første programgennemgang og Kommissionens forårsprognose 2017 kan der drages følgende konklusioner:
- Siden 2009, hvor underskuddet nåede sit højeste niveau på 15,1 % af BNP, er der sket en løbende bedring af den offentlige saldo, idet underskuddet faldt til 5,9 % af BNP i 2015 (3,2 % af BNP, når der ses bort fra nettovirkningen af regeringens støttetiltag til fordel for finanssektoren som registreret af Eurostat) for at vende til et overskud på 0,7 % af BNP i 2016 ⁽¹⁾. Denne nedbringelse af underskuddet blev primært drevet frem ved hjælp af udgiftsbegrænsninger og en styrkelse af de offentlige indtægter.
 - I lyset af den finanspolitiske pakke, der blev vedtaget i forbindelse med den første gennemgang, og som ventes at bidrage med 3 % af BNP frem mod 2018, og de foranstaltninger, der blev vedtaget i forbindelse med den anden gennemgang for delvist at udligne budgetvirkningerne af udrulningen af den nye sociale og solidariske indkomstordning, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2017 et underskud på 1,2 % af BNP i 2017, mens der under antagelse af en uændret politik ventes et overskud på 0,6 % af BNP i 2018. De foranstaltninger, der er beskrevet i den mellemfristede budgetstrategi for 2018-2021, som de græske myndigheder vedtog i maj 2017 efter skæringsdatoen for Kommissionens forårsprognose 2017, ventes at forbedre budgetresultatet i 2018 og på mellemlang sigt. Underskuddet ventes således at forblive under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP i løbet af prognoseperioden.
 - Som følge af de store budgetunderskud, et faldende nominelt BNP og den finansielle bistand til banksektoren, og til trods for den omfattende gældsomstrukturering i 2012, steg Grækenlands gældskvotefra 109,4 % i 2008 ⁽²⁾ til 179,0 % i 2016. Navnlig steg Grækenlands gældskvotefra 177,4 % i 2015 til 179,0 % i 2016, fordi budgetoverskuddet i 2016 delvist blev anvendt til at opbygge de nødvendige likviditetsbeholdninger. Stigningen var også forbundet med en yderligere positiv stock-flow-justering som følge af betalingen af restancer, der i overensstemmelse med de statistiske regler ikke blev indregnet i den offentlige gæld. Gældskvoten forventes at ligge forholdsvis stabilt i 2017, eftersom programmet for tilbagebetaling af restancer føres videre, mens den i 2018 ventes at falde til 174,6 % af BNP takket være et budgetoverskud og gunstige konjunkturer.
- (16) Ifølge Kommissionens (Eurostat) offentliggjorte tal i april 2017 for Grækenlands budgetresultat for 2016 og Kommissionens forårsprognose 2017 opfylder Grækenland betingelserne for, at Rådet ophæver sin afgørelse om et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland. Samtidig blev der på mødet i Eurogruppen den 15. juni 2017 også drøftet en række elementer, bl.a. den mellemfristede finanspolitiske kurs, som er relevante for, hvorvidt Kommissionen retter en henstilling til Rådet med henblik på at ophæve afgørelsen om et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland.
- (17) Fra 2017, dvs. året efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud, er Grækenland underlagt den forebyggende del af stabilitets- og vækstpakken og vil fortsat blive overvåget som led i programmet frem til midten af 2018. Derefter bør Grækenland bevæge sig i retning af sin mellemfristende budgetmålsætning i et passende tempo, herunder overholde sit udgiftsmål, og sikre overensstemmelse med gældskriteriet, jf. artikel 2, stk. 1a, i forordning (EF) nr. 1467/97.
- (18) I henhold til artikel 126, stk. 12, i TEUF skal en rådsafgørelse om, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, ophæves, når det uforholdsmæssigt store underskud i den pågældende medlemsstat efter Rådets opfattelse er blevet korrigeret.
- (19) Efter Rådets opfattelse er det uforholdsmæssigt store underskud i Grækenland blevet korrigeret, og beslutning 2009/415/EF bør derfor ophæves —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Ud fra en generel vurdering kan det konkluderes, at situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland er blevet korrigeret.

⁽¹⁾ Ifølge data fra Eurostat nåede den primære offentlige saldo op på 3,9 % af BNP i 2016. Med udgangspunkt i den definition, der er fastlagt i programmet, udgjorde den primære saldo 4,2 % af BNP. Programmets definition udelukker engangsomkostninger i forbindelse med rekapitaliseringen af banker, migrationsrelaterede udgifter (minus overførsler fra Unionen), overførsler i forbindelse med beslutninger truffet af de medlemsstater, der har euroen som valuta, vedrørende indtægterne hos de nationale centralbanker i euroområdet (i forbindelse med SMP- og ANFA-programmerne) samt en del af indtægterne i forbindelse med privatiseringer, men medregner ændringer i beholdningen af udestående ubehandlede skatterefusioner.

⁽²⁾ Tallet for gældskvoten i 2008 er blevet opjusteret fra de oprindeligt offentliggjorte 94,6 % som følge af statistiske revisioner, som påvirker både den offentlige gæld og BNP.

Artikel 2

Beslutning 2009/415/EF ophæves.

Artikel 3

Denne afgørelse er rettet til Den Helleniske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. september 2017.

På Rådets vegne
M. MAASIKAS
Formand
